

ECONOMIILE NAȚIONALE

Economie națională – concept și caracteristici

Tipologia economiilor naționale

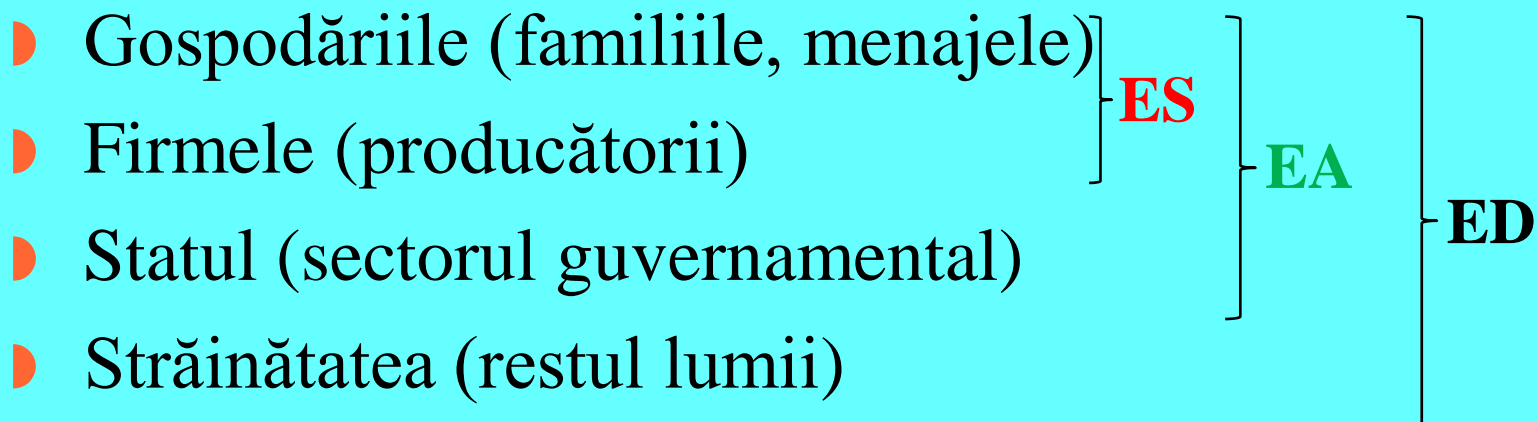

Economia națională

- sistemul integrat al activităților economico-sociale desfășurate într-un cadru statal determinat.
- cuprinde totalitatea **agenților și subiecților** economici și **relațiile (fluxurile)** dintre ei în procesul producției (în activitatea economică)

Agenți economici

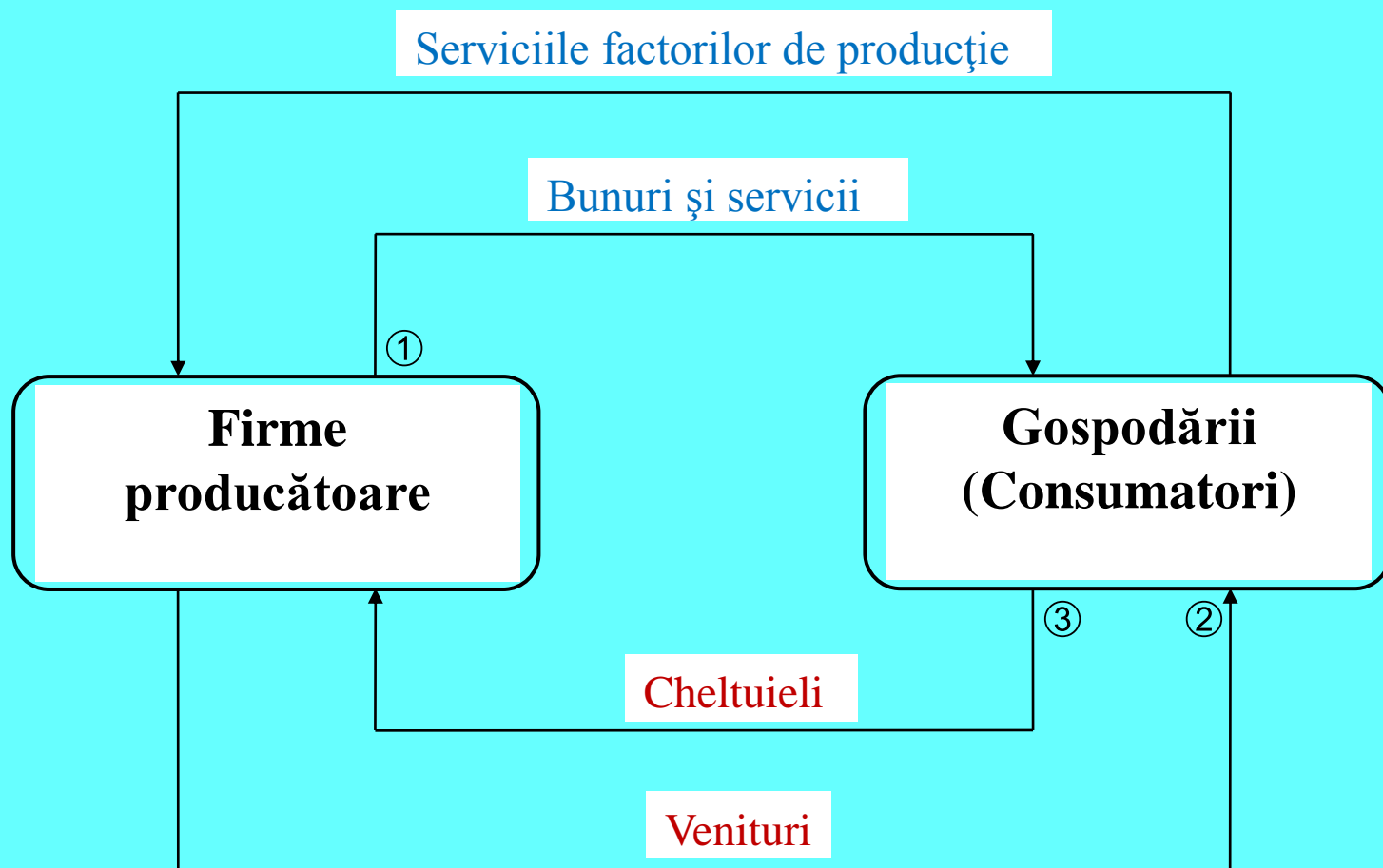

ES=economie simplă

EA=economie închisă (autarhică)

ED=economie deschisă (reală)

fluxuri economice într-o economie simplă:

fluxuri economice:

● Monetare

● Reale

● Venituri

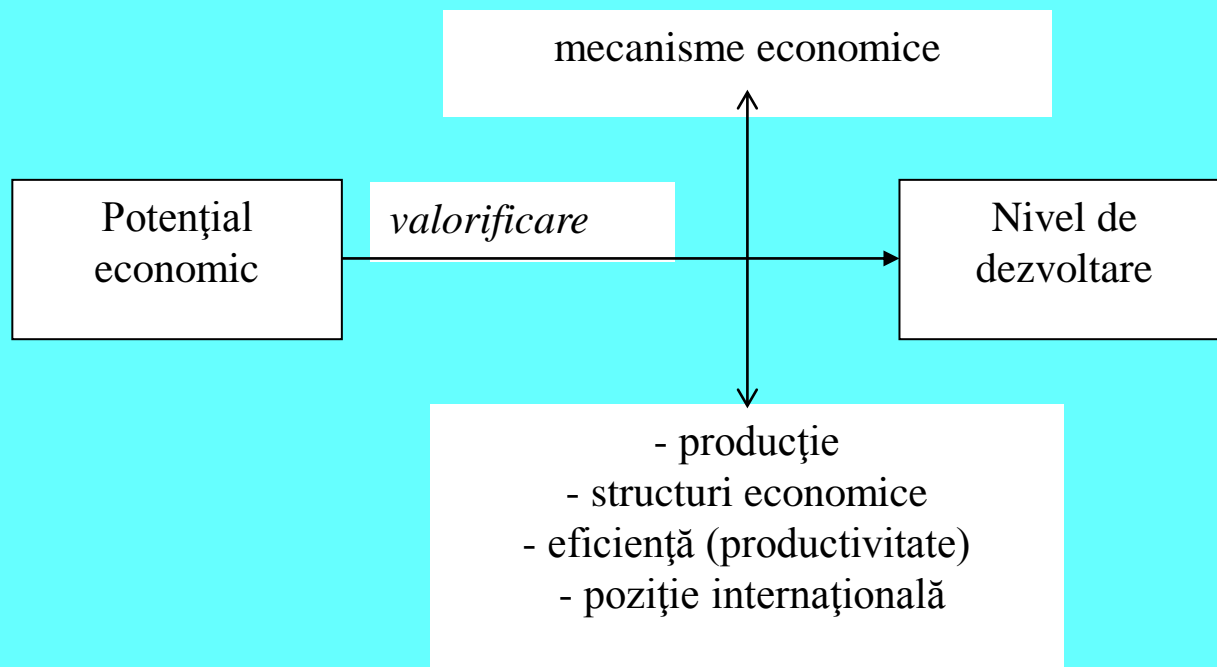
● Cheltuieli

Economia națională

- concretizare a conceptului general de economie la nivelul unei țări
- = totalitatea activităților economice realizate pe piața națională
- apare odată cu procesul de formarea a națiunilor și statelor naționale prin integrarea piețelor locale și regionale
- sistem complex

Economia națională

potențialul economic

cuprinde potențialul natural și acumulările datorate muncii populației

- *teritoriul național cu resursele naturale*
- *resurse umane*
- *avuția acumulată (resurse acumulate) - avuția materială; stocul de cunoștințe; resursele și potențialul investițional (resurse financiare)*
- *potențialul militar*
- *potențialul economic internațional*

mecanismul de funcționare

- configurația relațiilor de producție și proprietate
- nivelul și formele intervenției statului
- modul de distribuirea și redistribuire a averii și veniturilor (modul de alocare a resurselor)

participarea la circuitul economic mondial

pp articiparea la diviziunea internațională a muncii
condiție indispensabilă pentru depășirea limitelor
interne ale valorificării potențialului și dezvoltării
economice

- *resurse disponibile*
- *piețe de desfacere*

configurația diviziunii muncii

forma generală a *structurilor economice*,

- evidențiază legăturile și raporturile dintre genurile de activitate economică
- principalele domenii de specializare a respectivei economii (adică industrii existente, principalele produse și servicii realizate)

Structuri economice

- ▮ **descriu tipologia subsistemelor și/sau componentelor unei economii naționale**

se pot identifica structuri:

- ▮ **tehnologice,**
- ▮ **organizaționale (dimensionale),**
- ▮ **teritoriale și**
- ▮ **de ramură.**

Structuri tehnologice

- au în vedere nivelul calitativ, modernitatea mijloacelor de producție și tehnologiilor folosite (preponderent manuale, mecanizate, automatizate sau bazate pe munca creatoare), omogenitatea sau pluralismul tehnologic;

Structuri organizaționale (dimensionale)

- vizează tipologia și ierarhizarea unităților economice funcție de diferite criterii cum ar fi:
profilul,
gradul de specializare,
mărimea,
forma de proprietate,
tipul producției etc

Structuri teritoriale (regionale)

- reflectă gradul de echilibru al dezvoltării activităților în teritoriu, respectiv, eventualele discrepanțe între regiuni în nivelul producției și veniturilor

polarizate

celulare

eterogene

complexe

Structuri de ramură

- cele mai vizibile și importante în context național
- economia națională cuprinde - din acest punct de vedere - totalitatea sectoarelor, ramurilor și subramurilor de activitate economică existente la un moment dat
- *subramură* - piața aceluiași produs
- *ramură* - ansamblu de activități relativ omogene
- *sectoarele* - includ ramuri de aceeași natură, ramuri având trăsături și funcții comune

Structuri de ramură

- *sectoarele* - au la bază și ordinea apariției și dezvoltării marilor genuri de activitate economică:
- *primar* (agricultura, silvicultura, piscicultura, industria extractivă - ramuri legate nemijocit de natură, de resursele naturale),
- *secundar* (industria propriu-zisă, dar și construcțiile),
- *terțiar* (sectorul serviciilor),
- în ultimul timp se vorbește și de un *al patrulea sector* - ce ar include cercetarea și activitățile legate de aceasta.

Nivelul de dezvoltare

- ▶ **exprimă gradul de dezvoltare a aparatului productiv, a capacității tehnologice și nivelul de valorificare a potențialului economic al unei țări.**
- ▶ **aprecierea are la bază o serie de criterii legate în principal de performanțele economice, cum ar fi:**
 - mărimea producției,**
 - structurile economice,**
 - nivelul productivității muncii,**
 - tipologia procesului de reproducție,**
 - poziția în cadrul comerțului internațional, ș.a.**

decalaje economice

- ▀ **diferențe între nivelele de dezvoltare ale diferitelor economii**
- se referă la diferențe:**
- ▀ **cantitative (producția și consumul pe locuitor) și**
 - ▀ **calitative (structurile economice, nivelul productivității muncii, locul ocupat în sistemul relațiilor internaționale).**

complex economic național

- ▶ **situația unei economii naționale dezvoltate, ajunsă la "*maturitate*".**
- ▶ **formă superioară de organizare a economiei naționale în care diferitele activități economico-sociale, tot mai diversificate, sunt integrate într-un înalt grad.**
 - dispun de o structură cu un grad ridicat de diversificare și specializare;**
 - producție caracterizează printr-un nivel tehnic ridicat;**
 - înregistrează un nivel înalt al productivității muncii;**
 - au un potențial științific ridicat;**
 - au o participare activă și semnificativă (în raport cu dimensiunea sa) la circuitul economic mondial**

Tipologia economiilor naționale

- **nivel de dezvoltare economică:**

- dezvoltate

- mediu dezvoltate

- în curs de dezvoltare

- slab dezvoltate

Tipologia economiilor naționale

structuri economice:

agrare

agrar-industriale

industrial-agrare

industriale

stadiu postindustrial

Tipologia economiilor naționale

- **procesul de reproducție (dezvoltarea activității:**
 - subzistență (subextensiv)
 - predominant extensiv
 - tranzitoriu
 - predominant intensiv
 - supraintensiv (integrativ-inovativ)

Tipologia economiilor naționale

- **mecanisme de funcționare:**

- piață liberă

- planificare centralizată (de comandă)

- mixte

Tipologia economiilor naționale

- **dimensiune:**

- mari

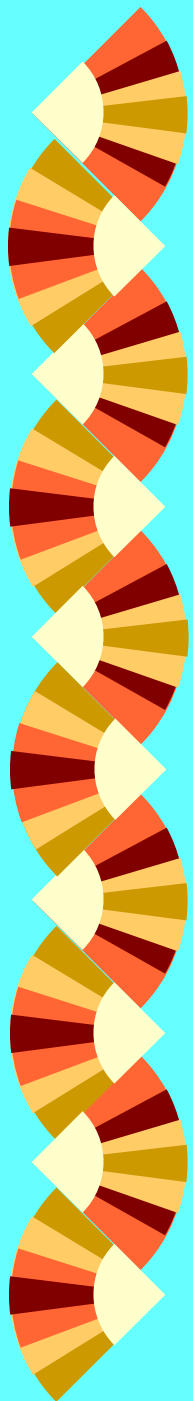
- mijlocii

- mici

Circuit economic

- ansamblul fluxuri economice (reale și monetare, de venituri și de cheltuieli) privite în interdependența și continuitatea lor.

© Paul Cocioc, 2021